

THE SUNDAY MORNING BUSINESS HALACHA PROGRAM

נזקי שכנים
Week 9

ח"מ קנ"ג ו'- י"ג

לז"נ ר' שמואל-ל יוסף בן ר' מרדכי אהרן ע"ה

לז"נ שלום פנחס בן מרדכי א-ליעזר ע"ה

לז"נ ויצה בת ר' שמואל-ל זאב ע"ה
לז"נ לוי בן דוד שלמה
לז"נ שמואל-ל זאב בן לוי

A program funded solely by the Night Seder Bais Medrash
Please contact us for sponsorship opportunities

סעיף ה' יא שאין לו בו לא פתח בו. עיין דרישה [סעיף י"א], שם הבאלי לשון המוס' דף נ"ט [ע"ב] שכתבו ב"ה ואפילו בעל החצר כו', דאף שבאומר נד שהגג פתוח להחלר תריך לעשות מעקה גבוה ד' אמות ור"ל וכשהוא גבוה כ"כ אין שייך לומר שיוציא זו למעלה מהמעקה וישתמש בו ויראה משם, דאין דרך שימוש ב כך, י"ל שמיייר שמוציא הו"ז בקרן זוית בסוף המעקה שהוא נלד שכל פני חצירו, ע"כ. ור"ל דבשאר ג' נדדי גג אף שאריך ג"כ לעשות מעקה כדי שלא יפול הטפל משם, מכל מקום אינו גבוה כל כך, ועיין דרישה: יב וגם לבנות כנגדו כו'. עיין פרישה [סעיף י"א], שם כתבתי דכנגדו דקאמר

ר"ל במקום הו"ז ממש, דאף אם הו"ז הוא למטה מהחלון או נלדו בתוך משך טפח מהחלון, אסור לבנות שם, שמה יעמוד עליו ויניח בתוך חלונות דחצירו וכמ"ש בסמ"ק קנ"ד [סעיף כ"ב] ע"ש: יג ויש מי שכתב שאותן יזיוין בו. הלא ויש מי שכתב כו', ללא לאפלוגי אדלעיל קאי, אלא מפני שכתב המסחר בריש סעיף זה דיש מי שכתב שכל זה כו', ע"י כתב מור"ם דיש מי שכתב עוד קולא אחרת בענין זה, שאותן יזיוין כו' וק"ל: יד יסלקם לגמרי. שם בנ"י [המובא בצינונים אות י"ד], סיים וכתב ז"ל, ואם הוא שומק נכוח יטול חצי עובי הכותל לתשמישו כדינו, עכ"ל. וכלל דבריו דנ"י, דבא לומר דכיון דמהיזיון מלד עממן אין לו חזק, משום הכי אינו יכול למחות דהו"ל זה נהנה כו', וכיון דאינו יכול למחות, משום הכי אין לו חזקה לאחר זמן, ויכול לסלקם כשירצה לבנות וליטול חלקו נכוח. ועיין לקמן בסמ"ק קנ"ד סעיף ע"י מ"ש המסחר בענין זה ד"ה

דיכול למחות משום דלא ניחא ליה לירד עמו כדינא ודיינא לאחר זמן. וי"ל דכאן הכל מודים, כיון דהכל יודעים דמדריך העולם להניח לחצירו הד"ר נלדו להאריך וזו לחצירו עד עת שיטערך לבנות שם: סעיף ו' הו"ה הרוצה להוציא צנור על חצר חבירו כו'. האיטור נעשה נכאפן שהמים הנאים אל מוכו יתרחקו על ידו מליפול סמוך להכותל, בין שדבק האיטור למחלה העשויה כמדת אורך גגו וע"י האיטור יורחקו מי הגשמים מהכותל, בין שמעמיד האיטור בתלון כימו ושופך לתוכו השופכין מי תשמישו של כימו וירחקו על ידו מהכותל, וכן משמעות הגמרא פרק חזקת הבתים [ריש דף (נ"ג) ג' ט"ז], ומשניהן איירי הרמב"ם כאל [המובא בצינונים אות ט"ז] ודוק: הו"ה כך החזיק בע"ה החצר כו'. היינו צעוד הגג קיים, אלא אם ראה לשנות מגג עליה, אין בעל החצר יכול לעכב, כ"כ נ"י שם [ל"א ע"ב מדפי הרי"ף] בשם הרא"ה והר"ן [נ"ט ע"א ד"ה ליריד] ולאפוקי הרענ"א [וראה

ערך להם

סעיף י"ד. ועיין לפנים דין ט"ו: סעיף ה' בסופו. אותן יזיוין שמוציאין מנג של רעפים מפני קיום הכותל כן המסר, זה נהנה וזה אינו חסר, ואינו יכול

טור זהב

סעיף ה'. יסלקם לגמרי. הא דהקשה הסמ"ע [סק"י] [סקי"ד] מסימן קנ"ד, נראה דרמ"א חירצו בלשון זה, וכונתו, דהכא אין עליו לטרוח לתבוע אותו, כיון דהיוק בחצירו הוא יכול לסלקו, ובעל הו"ז יהיה מוכרח לתבוע אותו שלא יסלקו, משא"כ בהיוק ראה דסימן קנ"ד שיצטרך בעל החצר לתבוע את בעל החלון שישתום חלונו כדי שלא

באר הגולה

סעיף ה' ט. טור סעיף י"א בשם ה"ר ישעיה [פסקי הרי"ד נ"ט ע"ב], סעיף ו' י. לשון הרמב"ם שם [נ"ח משכנים] דין (ס') [נ"ה], ממשנה וגמרא שם דף נ"ט ע"ב. כ שם [נ"ט ע"א] מימרא דרב יהודה אמר שמואל, וכרבי יוסא וכרבי אשעיא בן ננו. ל וכתב בנ"י בשם הרא"ה והר"ן, אלא אם ראה לשנות מגג עליה אין בעל החצר יכול לעכב עליו, ולאפוקי הרענ"א דחולק ע"י. סמ"ע [שם ט"ז] בשם ד"מ.

נהג"ה: כא. ובשירצה. ר"ל לענין זה אין לו חזקה, דהא אין יכול למחות בו: סעיף ו' כב. בעל החצר. דכל שיש לו חזקה יכול למחות, כנ"ל [סק"כ]: כג. ואם כו'. אפילו יטור למקומו ים חזקה, רק לבנות כמ"ש בסעיף ח', וכמ"ש בגמ' שם [נ"ח ע"ב]:

באר היטב

סעיף ה' ה. פתח. המוספות כתבו ח"ל, דאף שבאומר נד שהגג פתוח להחלר תריך לעשות מעקה גבוה ד' אמות ור"ל וכשהוא גבוה כ"כ לא שייך לומר שיוציא זו למעלה מהמעקה וישתמש בו ויראה משם, דהא אין דרך שימוש ב כך, י"ל דמיייר שמוציא הו"ז בקרן זוית בסוף המעקה שהוא נלד שכל פני חצירו, ע"כ. ור"ל דבשאר ג' נדדי גג אף שאריך ג"כ לעשות מעקה, מימ אינו גבוה כ"כ, עכ"ל הסמ"ע [סקי"א]. ועיין בתשובת מהרשד"ם [חרי"ם ס' ט"ב]. נשיך סקי"ד: ה. כנגדו. ר"ל במקום הו"ז ממש, דאף אם הו"ז הוא למטה מהחלון או נלדו בתוך משך טפח מהחלון, אסור לבנות

סעיף ה' ה' יש מי שכתב כו'. עיין בתשובת מהרשד"ם [חרי"ם ס' ט"ב] ס' מס"ב [קש"כ]: סעיף ו' ה' הרוצה להוציא צנור כו'. עיין בתשובת ר"ש כהן ספר ב' ס' ל"ט, *ובתשובת מצי"ט (ס"ח) [נח"ב ס' ל"ז] [קש"כ]: ה' כך החזיק בע"ה החצר כו'. היינו צעוד הגג קיים, אלא אם ראה לשנות מגג עליה, אין בעל החצר יכול לעכב, כ"כ נ"י בשם הרא"ה והר"ן ולאפוקי

בבית ומצא ציון זה על הפסד דברי כן החזיק בעל החצר וכו'

בכח ציונים
אלו על דברי
הרמב"ם
בסוף

שם ד"ה לירידת דמולק על זה, ועיין ד"מ י"ו. יו אב"א אם נפ"א
הבית ב"ר. אין זה דבר והיפוכו עם הדין שהמחיל בו מור"ס, שהמחיל
באיזו זכותו של בעל החצר, ומסקין דין של בעל הגג אימת לא איזד
זכותו ואימת איזד זכותו. לכן נראה שיש כאן חסרון בנא אחת וכל"ל,
וכן אם סילק בעל הגג מרצו שלו בדרך

מחילה, מיד היה מחילה ואינו יכול
להחזירה, אבל כ"ו. ושינוי הן מדברי
הרשב"א סי' אלף קל"ג, וכו"כ ד"מ
[סעיף י"ז], ע"ש ודוק: סעיף ד' י"ח
לעקור הצנור מצד זה כ"ו עד אין
בע"ה החצר כ"ו. עיין דרישה [סעיף
י"ג], שם הארכמי בציאור דברי הרמב"ם
[המובא בצינים אות כ'] בזה, אם כתב
דין זה מכח פירוש המשנה ואוקימתה
שנגמרה [ג"ח ע"ב], דפירש מרצו אין לו
חזקה לענין שבעל החצר אין לו זה
חזקה למחות בבעל הגג מלקצר או
לעקור מנד לזד, או שכח כן מסבא.
אבל הר"א"ש [פ"ג סי' ע"ב] והטור [סעיף
י"ג] פירשו למשנה ומימראות שנגמרה,
שר"ל שאין לבעל הגג חזקה למחות
בבעל החצר מלכנות, אבל לשאר דברים
יש לו זה חזקה, דאין בעל החצר יכול
לקצרה או לשנותה לזד אחר שלא
מדעת בעל הגג, וזהו שכתב מור"ס
בהג"ה בסעיף ח', וסבר דפירוש שניהן
עולה להלכה, ועיין דרישה: י"ח אין

כחצו באים אצלו לרשותו. הגה ("מיהו אם
סתר בעל הגג וראה זה ושחק אצד זכותו דהוי
מחילה מיד כדאמרין לגבי סמימת חלון [י"ח] וכן אם
סילק בעל גג מרצו שלו בדרך מחילה מיד הוי מחילה
ואינו יכול להחזירה [י"ח] אבל אם נפל הכותל ועמד
קך שנים הרבה יכול לחזור ולבנות אימתי שיראה
עם המרצו ואם עשה בעל החצר מעשה שיראה
שאינו רואה המרצו וראה זה ושחק הוי מחילה.

ז' רצה בעל הגג י"ח לעקור הצנור מצד זה
ולהחזירו לצד אחר או שהיה ארוך ורצה
לקצרו י"ח אין בעל החצר יכול לעכב עליו
שלא החזיק אלא במימי הגג והרי הם באים
אצלו מכל מקום.

ח' וכן אם רצה בעל החצר ל"לכנות תחת
ציונים ומקורות ח' נ"י ל"א ע"ב מדפי הרי"ף. ד"מ (י"ז) י"ז.
יח' רש"י בחשבה ח"א סי' אלף קל"ג ד"מ שם. יט' כן כתב הרשב"א שם.
ד"מ שם. כ' שם נמכר"ס פ"ח משכנים ה"ה. כא' שם נמכר"ס פ"ח
משכנים ה"ה.
ז' תוספת מהדורת הסמ"ע. ראה סמ"ע סק"ז.

בע"ה החצר יבול"ל עכב כ"ו. בדרישה ובפרישה [סעיף י"ז] כתבתי
והוכחתי דהיינו דוקא כשאין בעל החצר טוען שמגיע לו היקף נמשמש
שמשמש שם נמקום שירדו שם המים, אלא שגא למחות משום דניחא
ליה לקבל המים נמקום הזה, בזה קאמר דאין שומעין לבעל החצר, ע"ש
ודוק: סעיף ח' כ' לבנות תחת הצנור. בדרישה [סעיף י"ב] הוכחתי

דה"ה תחת המחילה, ובין שהיה של עץ או אבן ס"ל להרי"ף [ל"א ע"א מדפי הרי"ף] והרמב"ם [פ"ח משכנים ה"ה] והר"א"ש [פ"ג סי' ע"ב] דמותר לבנות
תחתיה ע"ש, ולא כטור [שם] שפסק לחלק בין של עץ לשל אבן, ותמה על הר"א"ש למה לא הביא בפסקיו האוקימתא שנגמרה [ג"ח ע"א] שחלקת בין
של עץ לשל אבן, ובי"ה הסכים עמו. ושם בדרישה כתבתי ופירשתי הסוגיא שנגמרה בענין אחר, ובו נחשנו בנ"ד כמה קושיות שהניח הב"י בנ"ע ע"ש:

עיר להם

סעיף ו' בסופו. ואם סתם ולא סייח בו לאלתר, הויא חזקה. [ב"י סעיף י"ז בשם י"ז ע"ב מדפי הרי"ף] והיה לכל דברים אלו שהזקת עשייתן והסרתן בכדי
שיוכל לומר ראיית ונתייחסת. אבל אם הרב הכותל או כיוצא בזה שנעשה סמילא, אם רצה לבנותו צריך לעשות הצנור. [ב"י חידוש א' בשם הרשב"א בחשבה
ח"א סי' אלף קל"ג]:

מורי ורבי

דהבא מיירי ששייר המוכר לעצמו, וכתב זה למ"ד [ב"ב ס"ד ע"ב] לא אמרין מוכר בעין יפה מוכר:

באר הגולה

סעיף ד' מ. כתב הרב המגיד [פ"ח משכנים ה"ה], לא שיהיה פירוש
האוקימתה [שם [ג"ח ע"ב] כן, אבל מחסן נלמד שלא נחלקו אלא אם בעל
החצר יכול לקצר או לשנות, אבל בעל הגג נראה שהכל מודים דיכול לשנות,
דמה לו לבעל החצר בזה. סעיף ח' ג. אוקימתא דרב ירמיה בר אבא
אמתימין שם [ג"ח ע"ב].

כו. שאלו יגלו או נפלה הסודי, לא הפסד חזקתו ואפילו לכשורי: כו.
סעיף ד' כה. רצה כ"ו. אר. ר"ל אפ"ג דפליגי שם [ג"ח ע"ב] בבעל החצר אם יכול, אבל
בבעל הגג מוד, כמ"ש שם נ"ט א' לירי קני כ"ו, וכמ"ש הנ"י שם [ל"א ע"ב מדפי הרי"ף] דלא קאמר לירי קני איגך למיח, משמע דלא קני רק המים, ח"ש
שלא החזיק כ"ו. וגם אין יכול לעכב מטעם שלא שבדתי מקום אחר בתוך למימך, שאלו משפטי נטפי יכול לשנותן כמ"ש שם ו' א', וכמ"ל בסעיף י'. וכן אין
יכול לעכב בקטורו שירד מהר, שהרי יכול לשנותן לרשיא דאורבני וכמ"ש שם [ו' ע"א] ושם [סעיף י']:

באר היטב

לבעל החצר. [מים הניגרים תחת הקרקע ממעין למעין יש להם חזקה. מהר"ם
גלאוני סי' פ"ה, ועיין בפשוט מג"ע ח"ב סי' ז"י. כה"ג [הנה"ט אות
ל-ל"א]]:

חידושי רעק"א

החצר לאחר שכלל היה שם המרצו, אינו יכול לחזור לעשות מרצו, ע"ש. ולענין דין זה
צ"ע:

רעב"א דחולק ע"י, עכ"ל סמ"ע [סקט"ז]. *ועיין בתשובת ר"ש כהן
ספר ג' סי' פ"ב, ובתשובת מהר"א ששון סי' ס"ח [קש"כ]: סעיף ד'
ז' לעקור הצנור מצד זה כ"ו עד אין בע"ה החצר כ"ו. עיין דרישה
שם הארכמי בציאור דברי הרמב"ם בזה, אם כתב דין זה מכח פירוש

המשנה והאוקימותה שכת"ס, דפירש
המרצו אין לו חזקה לענין שבעל החצר
אין לו זה חזקה למחות בבעל הגג
מלקצרו או לעקור מנד לזד, או שכח
כן מסבא כ"ו, עכ"ל הסמ"ע [סק"ח].
ופירוש זה אין לו שחר, דא"כ מאי
קמ"ל רב יודא אחר שמואל * כי היכי
כו' [ג"ח ע"א], הלא לפ"ו נאר היטב
הוא במתימין דיש לו חזקה לבעל
החצר. ומו איכא למידק, דאם כן צ"ל

דמחילה יגרע כח המחזיק במרצו,
ובמחילה יכול בעל החצר לקצר ובמרצו
אינו יכול לקצר, זה אינו עולה על
הדעת כלל. ומו, דמירוק רב ירמיה
לענין בנין לא יהיה שוה לפ"ו עם שאר
מירואים והיו סברות הפוכות, לכן ודאי
שמסבא למד זה, ודוק: (ה' אין בע"ה
החצר יבול"ל עכב כ"ו. בדרישה

ופרישה כתבתי והוכחתי דוקא שאין
בעל החצר טוען שמגיע לו היקף
נמשמש שמשמש שם נמקום שירדו
שם המים, אלא שגא למחות משום
דניחא ליה לקבל המים נמקום הזה,

בזה קאמר דאין שומעין לבעל החצר, עכ"ל סמ"ע [סק"ט]. נראה דכתב
כן כדי לישב דברי הרמב"ם [המובא בצינים אות כ'] כדי שלא יסתרו דברי
נמוקי יוסף [ל"א ע"ב מדפי הרי"ף] בנ"ש הרעב"א [ג"ח ע"ב ד"ה מאין
שהביא בית יוסף סוף סעיף י"ב, עיין שם:

דה"ה תחת המחילה, ובין שהיה של עץ או אבן ס"ל להרי"ף [ל"א ע"א מדפי הרי"ף] והרמב"ם [פ"ח משכנים ה"ה] והר"א"ש [פ"ג סי' ע"ב] דמותר לבנות
תחתיה ע"ש, ולא כטור [שם] שפסק לחלק בין של עץ לשל אבן, ותמה על הר"א"ש למה לא הביא בפסקיו האוקימתא שנגמרה [ג"ח ע"א] שחלקת בין
של עץ לשל אבן, ובי"ה הסכים עמו. ושם בדרישה כתבתי ופירשתי הסוגיא שנגמרה בענין אחר, ובו נחשנו בנ"ד כמה קושיות שהניח הב"י בנ"ע ע"ש:

ביאור הגר"א

כו. כדאמרין. שם סי' א', ובפירוש הרמב"ם [פ"ח משכנים ה"ה] דמשום
מחילה, ובסבא הראשונה נסמין קנ"ד סעיף י"ב בהג"ה: כה. וכן אם כ"ו
בדרך מחילה. ר"ל דכסה"ג לענין מחילה בעל הסמירה צריך מעשה הניכרת,
כמ"ש שם [סימן קנ"ד סעיף י"ב] בהג"ה וכל זה כשסתם כ"ו וכמ"ש שם
[סק"ח]: כו. אבל אם נפל. דכל שפול דבר המחזיק לא הפסד חזקתו
כמ"ש שם כ' ב', וכמ"ש בתוספתא [פ"א ה"ה] לענין שוכן על מחסותין ואם
לקחו, כ"ג א', וכמ"ש נסמין קנ"ה סעיף כ"ד, וכמ"ש ו' א' אחזיק להורדי אחזיק לכשורי, שאלו יגלו או נפלה הסודי, לא הפסד חזקתו ואפילו לכשורי: כו.

ואם עשה כ"ו. ר"ל דאין מיד שחק הוי מחילה כנ"ל [סק"ח]: סעיף ד' כה. רצה כ"ו. אר. ר"ל אפ"ג דפליגי שם [ג"ח ע"ב] בבעל החצר אם יכול, אבל
בבעל הגג מוד, כמ"ש שם נ"ט א' לירי קני כ"ו, וכמ"ש הנ"י שם [ל"א ע"ב מדפי הרי"ף] דלא קאמר לירי קני איגך למיח, משמע דלא קני רק המים, ח"ש
שלא החזיק כ"ו. וגם אין יכול לעכב מטעם שלא שבדתי מקום אחר בתוך למימך, שאלו משפטי נטפי יכול לשנותן כמ"ש שם ו' א', וכמ"ל בסעיף י'. וכן אין
יכול לעכב בקטורו שירד מהר, שהרי יכול לשנותן לרשיא דאורבני וכמ"ש שם [ו' ע"א] ושם [סעיף י']:

באר היטב

סעיף ד' יב. לעכב. כתב הסמ"ע [סק"ט], דהיינו דוקא כשאין בעל החצר
טוען שמגיע לו היקף נמשמש שמשמש שם נמקום שירדו שם המים, אלא שגא
למחות משום דניחא ליה לקבל המים נמקום הזה, בזה קאמר שאין שומעין

א שאין הצנור עשוי לתשמיש בזיו. פירוש, להסתיק בנינו מתחתיו מין תחת וזו שהוא צולג ד' מהגג, שגם סתם צנור צולג יותר מד' טפחים, ועין מ"ש שם בסעיף ג' [פס"ו]: **ב** אם ירצה לקבלם בבלי כו'. פירוש, כשרוצה בעל התור לעשות צנור במקום ירידת המים מהמחילה שיעוכב על ידו ירידת המים מגג של חצירו, ורוצה לקבל מימי הגג בכל פעם, ושפוף הכלי, או שירקף צנור למחילה של בעל הגג שיתרחק על ידו ירידת המים למקום רחוק, הרשות בידו: **סעיף ט'** בן בני רשות הרבים יבדילין לעבב עציו. וסיים שם ברש"א [והמבא

בצינים אות כ"ה] הטעם, משום שהמים

הנשפין דרך מרחצ חוסמין הן את

העזרים. ועוד, שפעמים יורדין בקילות

על המשאות שעוזרין ברשות הרבים

ומקלקלות, וכל שכן אם מקלחין לצי

של בעלי בתים, שמה יתקלקל הצי

מרוז המים, שמה יצאו המים ויציפו

בתיהם, עכ"ל ד"מ י"ז: **סעיף י'**

בדן ואפילו לבנות ע"ג גג במין

צריף כו'. לשון הגמרא [נ' ע"א] רב

יוסף אמר המחזיק לנטופי ולשופי

אחזיק נמי לגריפי דלורנני,

(ופירש"י) [ופירש"י] שם [ד"ה אבל],

לריפי דלורנני הוא בית המכוסה ענפי

ערבה והיינו לורננא, וממון שהטיפין

סמוכין מאל חין בעל התור יכול

להשתמש תחתיו. ואפי"ה ה"ל לבעל

הגג חזקה. ועל דרך זו פירשו נמי

הטור סעיף י"ח, אלא שלא כתב ואינו

יכול לשמש תחתיו, אלא ואינו נח

לשמש תחתיו. וכתב הטור סעיף ט"ו

בשם הרמ"ה [פ"ג סי' רס"ו] דלגמל מזה

דש צדו להגביה הגג עם הצנור

לעפ"י שקילתו חזק יותר. אבל

הרמב"ם [המבוא בצינים אות כ"ו] נראה

המנופים בכל אורך הגג לקצנם ולהורידם דרך צנור במקום אחד כו', והיינו נטופי ושפפי הנ"ל בגמרא, סיים וכתב דיכול לנטות על גג כמין צריף,

מונה מזה דכן פירש הוא לריפי דלורננא, ולא הזכיר שמכוסה הצריף ענפי ערבה שהנטופין הן סמוכין ומסופין. ונראה שהוא פירש לריפי דלורנני

שהוא צנור מכוסה בשיפוע הרבה, ומתחת רוח השיפוע המים יורדין במהרה לתור חצירו, ומהו חין לבעל התור חזק כל כך כמו אם הגביה הגג עם

הצנור, ומש"ה ס"ל להמגיד משנה דאף דכתב הרמב"ם דיש לו חזקה ורשות לעשות צריף בשיפוע, מ"מ חין לו חזקה ורשות להגביה הגג מאשר היה

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

במחילה, ומש"ה המהמר כסעיף שאחר זה, ומסיק המהמר שם וכמו דיש מחזיקין גם כן, והיא דעת הרמ"ה הביאו הטור, והיינו טעמא משום דפירש

סעיף י' מי שהוריד מי גגו כו'.

עין נמשותף ה' לנ ספר א' כלל י"ד

ס' פ"ד [קש"כ]:

הצנור איך בעל הגג יכול לעבב עליו

הצנור עשוי לתשמיש בזיו כדי שיחזיק באור

החצר שאינו עשוי אלא לקילוח המים. הגה

(והואיל ואין עליו אלא לקבל מימי ב"א) וס' ירצה

לקבלם בכלי או צנור הדין עמו (אבל לא יוכל לומר לבעל הצנור להטותו לרוח אחרת

או לשנות צו כלל ואפילו אם הוא ארוך אינו יכול לקצרו) (והוא שיש קפידא לבעל

הצנור לכל בלאו הכי כופין על מדת קדוש ובלבד שיקלחו מימי יפה.

ט (א) ראובן שרצה להחזיר שופכי גגותיו לרשות הרבים (ב) בני רשות הרבים

יכולים לעבב עליו. הגה (ג) והוא הדין אחד מנמי מנמי שרצה להחזיר שופכו למנוי

ומזיק לאחד זכותו שיש לו אלא מנמי זה אף על פי שאין לבעל הכותל שום זכות

במנמי זה שהשופכין יורדין לתוכו.

י (א) מי שהוריד מי גגו על חצר חבירו ולא מיחה בו והחזיק בדבר זה אם

המים מגטפים ורצה לקבצם למקום (א) אחד ולעשותם צנור עושה וכן אם היו

באים דרך צנור ממקום (א) אחד וחילקן על רוחב הכותל והחזירין גטפים עושה

ב"א ואפילו לבנות על גגו כמין צריף (ב) פירוש מלך של שומרי שדות שאין לו גג אלא

הקורות למעלה נוגעות זו בזו והולכות ומתרחבות למטה) עד שירדו המים במהרה לחצר

צינים ומקורות (ב) טור סעיף ט"ו בשם הרמ"ה פ"ג סי' רס"ו. (ג) כל זה צנור סעיף י"ב. (ד) טור סעיף י"ג בשם הרמ"ה פ"ג

סי' ע"ב. (ה) רש"י בשם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (ו) כ"י פתורש"י ב" בשם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(ז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (ח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(ט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (י) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(יא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (יב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(יג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (יד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(טו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (טז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(יז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (יח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(יט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (כ) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(כא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (כב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(כג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (כד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(כה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (כו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(כז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (כח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(כט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (ל) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לא) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לב) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לג) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לד) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לה) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לו) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לז) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לח) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

(לט) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז. (לך) שם הרמ"ה פ"ג סי' קנ"ד. ד"מ י"ז.

ערך לחם

סעיף ח' בסופו. לפיכך אם רצה לקבלם בכלי או בצנור חזין עמו. [סו' וסו']
סעיף ט' בסופו. ואם רצה להחזירם

טור זהב

כריפי דלורנני צענין אחר וכמ"ש ודוק: סעיף י"ב בהו וקנה מראובן שיקבל ב"ו. מה שכתב כאן וקנה, ולא קאמר והחזיק על ראובן, משום דנמורנה לא שייך חזקה כמו שכתבו הטור והמחבר בסיומן קנ"ד. טור סעיף י"ח והמחבר סעיף ט"ז ע"ש: ב"ו ובי גגו ש"ש שמעון שקנה מראובן שיקבל ע"ג גג ראובן ב"ו. לפי נוסח זה נספריס ישנים, י"ל דזה קאי אמ"ש לפני זה, והטור מי גגו לתלמוד... של שמעון כנחמילה, ע"ז קאמר שעוד החזיר גם מי גגו של שמעון שקנה מראובן שיקבל על גגו ועכשיו חזרין לחזר שמעון. אבל נוסח זה אינו נכון, דא"כ שיקבל גגו הו"ל למימר, ולמה חזר וכתב גג ראובן. ועוד, דהא לא קנה מראובן שיקבל על גגו אלא נמורנהו.

חבירו בונה שהרי הוחזקו מימיו של זה לירד לחצר חבירו.

יא ^(ט)מי שבא להגביה השופכין כדי שיהיו יורדים ממקום גבוה שזה ודאי מוסיף בהיזק הוא אין שומעין לו וכן כל כיוצא בהם ^(ט)ויש מתירין גם בזה. הגה ^(ט)ואם רוצה להשפיל הנזק בעל החצר מעכב עליו שהרי יכול לבנות תחמיה וכשישפילה לא יוכל לבנות תחמיה כל כך.

יב ^(ט)ראובן היה לו בית אצל חצר שמעון

ומי גגו נוטפים לחצר שמעון ונפל ביתו של ראובן ושוב בנה שמעון בית בחצירו ^(ט)ואקנה מראובן שיקבל מי גגו בחברתו בכל מקום שירצה ואחר כך בנה ראובן חרבתו והחזיר מי גגו לחצירו של שמעון כבתחילה ^(ט)ומי גגו של שמעון שקנה מראובן שיקבלם ^(ט)על גג ראובן ^(ט)והחזיר לחצר שמעון עם מי גג ראובן ^(ט)ושמעון טוען שאין לו לקבל מי גגו דראובן אלא אדרבא הוא צריך לקבל מי גגו הדין עם שמעון. הגה ^(ט)לראובן שמימיו יורדין על גגו של שמעון והחזיק בזה וזה שמעון להגדיה גגו צריך לנטות בשלו כדי הנחת מרחצ במקום ראשון שלא יפסיד חצירו. ^(ט)מי שהחזיק בחצר חצירו לשפוך זה מי כניסה אחת ^(ט)וממחין בידו שלא ישפוך זה חמשה כניסות וכן אם החזיק למי גשמים

ציונים ומקורות (ה) טור סעיף ט"ז בשם נפול השטור אחר מי מחאה והמגיד משנה שם פ"ח משכנים ה"ו ד"מ ט"ו. (ב) טור שם בשם הרמ"ה פ"ג ס"ו רס"ו. *כ"י סעיף י"ח בשם רשב"ם פרק חזקה ב"ח ע"ב ד"ה שאם. (ג) טור שם. (ד) טור סעיף י"ט בשם תוספות הרא"ש כלל צ"ט ס"ה. (ה) מדרש רש"י ב"ב ס"ה ח"ע ד"מ י"ט. (ו) כ"י פ"ק דב"ב ג' ע"ב מדרש הר"ר. ד"מ שם. (ז) תוספות מהדורת הסמ"ע, ראה סמ"ע סק"ו. וכעין זה בערך לחם.

ערך לחם

שביארנו שיוכל בעל החצר לבנות תחתיו. (טור סעיף ט"ז בשם הרמ"ה פ"ג ס"ו רס"ו) ^(ט)סעיף י"ב ע"ג גג ראובן ב"ו החזיר לחצר שמעון עם מי גגו של ראובן ושמעון ב"ו (השלמה חסד, דהא ש"ו ד') בסופו. מי שהחזיק על ב"ב חבירו לשפוך מי בכניסה אחת, ממחין בידו שלא ישפוך ב"ב חמשה כניסות, או אם החזיק למי גשמים לבד ממחין בידו שלא ישפוך מי בכניסה. (ב"י סעיף י"ט בשם נ"י ג' ע"ב מדרש הר"ר.)

באר הגולה

סעיף י"א א. כן כתב הרב המגיד שם ^(ט)פ"ח משכנים ה"ו ^(ט)שם הרמב"ן (ו) ע"א ד"ה ואחזיק והרשב"א ז"ל ^(ט)שם ד"ה אחזיק למספין והב"ד הכ"י ^(ט)סעיף י"ח. ושכן כתב הנ"י ^(ט)שם ג' ע"ב מדרש הר"ר. ^(ט)סעיף י"ב ק. טור סעיף י"ט ^(ט)שם משנה א"ז הרא"ש כלל צ"ט ס"ה. ה. ה"א ^(ט)אם קיבל קנין לסלק חזק זמן מה שלא היה המים יורדין לחצר חצירו, ומת חזק הזמן, היורשים מחזיקים לסלק, ואין זה קנין דברים בעלמא, שהרי הודה אביהם שאין לו טענת חזקה על חצר שמעון, וא"כ כמה זכה היורש. משנה הרשב"א ס"ה אלף קל"ה. סמ"ע ^(ט)סק"ו בהג"ה ^(ט)שם ד"מ.

החזיק לכניסה החזק לגשמים, והוא תוספתא ב"מ פ"א ה"ו, והמגיד משנה ^(ט)פ"ח משכנים ה"ו ^(ט)הענין לכניסה אחת שופך חמשה כניסות, חירלו שם א"ר בשופך לניב, ח"ש ^(ט)אבל השופך ב"ו, ופירש בעל המפה דוקא בשופך גרשמו דרך ב"ו.

באר היטב

על ללקח, וממה על הרא"ש ע"ש. ועיין מ"ש הט"ז בזה: סעיף י"ד. בונה. עיין במשנה ^(ט)ל ספ"א כלל י"ד ס"ה פ"ד. ש"ך ^(ט)סק"ו. סעיף י"ב טו. חמש. לא דוקא קאמר, אלא גם ארבע ושלא אסור לשפוך, כיון שלא החזיק אלא לאחת. סמ"ע ^(ט)סק"ו.

לסלק ^(ט)במשנה ח"ג ס"ה קס"ב הובא בב"י ^(ט)סימן קנ"ד ^(ט)סעיף י"ו ^(ט)בענין הפלוגתא אי מהני קנין לגזק קוטרא ובית הכסא, דאם כבר סמך אין מחייבין אותו לסלק ואם בא לעשות אין מניחים אותו, הרי כיון דבא לחדש דבר ונקרא מוציא, עליו לברר. דשאני התם דהנזק מבורר והוא בא לזכות מצד הקנין, וכיון דהוה ספק בקנין קיימא אחזקה דיכול למחות בו, משא"כ הכא דהספק בעיקר הנזק אם מדיק אותו. ובתשובת מהר"ט ח"ב ^(ט)חור"מ ס"ה ע"ה השיג עליו, דגם בנידון דמהריב"ל נזק דצינור על חצר חבירו מבורר הוא, אלא שבא לזכות בחזקה שהחזיק ורוצה עתה להגביה, וכיון שיש ספק אם גם זה בכלל החזקה, י"ל דאינו יכול להגביה כמו בנידון דהרשב"א. והוא ז"ל כתב לישב, דסברת מהריב"ל כיון דהחזקה מבוררת וקנה בודאי מקום הנחת הצינור שיקלחו מימיו, הרי כעושה בשלו, ומה שמגביה הרי ספק היות ב"ו, ע"ש היטב. ועיין מה שכתבתי לקמן סימן קנ"ה סעיף י"ט סק"ד:

חידושי רעק"א

סמ"ע ס"ק כ"ז. ותו הרי הודה. ג"כ, משמע דממילא דכלל קנין לסלק הוה הודאה, ונמקור הדין במשנת הרשב"א לא משמע כן, אלא דהיה כחוב כן בשטר שמונה על עצמו. ועיין מ"ש בגליון לקמן סימן קנ"ד סעיף י"ט:

כ"ו, כלומר דאם לא היה יכול לשמש כלל פשעא דמעכב על ידו ב"ו, ע"כ יע"ש:

אמרי ברך

סימן קנג מחבר סעיף י"א. וכן כל כיוצא בהם ויש מתירין ב"ו, ג"כ, ועיין ב"מ ^(ט)סעיף י"ח ^(ט)והמגיד משנה ^(ט)פ"ח משכנים ה"ו ^(ט)הענין לכניסה אחת שופך חמשה כניסות, חירלו שם א"ר בשופך לניב, ח"ש ^(ט)אבל השופך ב"ו, ופירש בעל המפה דוקא בשופך גרשמו דרך ב"ו. ^(ט)סעיף י"ח. ושכן כתב הנ"י ^(ט)שם ג' ע"ב מדרש הר"ר. ^(ט)סעיף י"ב ק. טור סעיף י"ט ^(ט)שם משנה א"ז הרא"ש כלל צ"ט ס"ה. ה. ה"א ^(ט)אם קיבל קנין לסלק חזק זמן מה שלא היה המים יורדין לחצר חצירו, ומת חזק הזמן, היורשים מחזיקים לסלק, ואין זה קנין דברים בעלמא, שהרי הודה אביהם שאין לו טענת חזקה על חצר שמעון, וא"כ כמה זכה היורש. משנה הרשב"א ס"ה אלף קל"ה. סמ"ע ^(ט)סק"ו בהג"ה ^(ט)שם ד"מ.

סעיף י"ג י' אינו יכול למנוע בו, ואינו דומה לזו כל שהוא כו', דשם מוזק בראיה כו', משא"כ כאן, ע"כ הסמ"ע [ס"ק]. והב"ח [סעיף כ'] כמד לדאירי כאן בחצר שאין בו בית דומיל דשדה ע"ש. עיין במשנות ר"ש כהן ספר ב' ס"י ל"ח [קשי"כ]: סעיף ט"ו יא) ובחוקת סולם כו'. עיין בסמ"ע ס"ק (ל"א) [ל"ב], עד לכן נסתפק מור"ם ולא הכריע באלו כו'. וא"כ הו' דינא כל דאלים גבר לפי מ"ש בסוף סימן קל"ט ע"ש וק"ל. ועיין עוד שם עד דיש להקשות מסכנא זו להרש"בס הג"ל דהעמדת סולם ונעילת קורות אינו מלך ג' שנים כו'. אינו מוכרח שיסגור רש"בס כן בנעילת קורות, ועיין ב"ח [סעיף כ"ד]. עוד שם, על כן צריך לומר דנחלון (וש) [י"ד] דיש בו חזק ראה כו'. ר"ל ואם כן הסכנא נותנת יותר להכריע דחלון מיקרי רשות אחרת וק"ל. * עיין במשנות מהרש"ד [חרי"ם] סימן רס"א ורס"ו [קשי"כ]:

ע"פ מהדורת
סניגסברג

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

אבל השופך שופכין ברשותו דרך ביב כו' עד כיון ברשותו שופך. דקדק בראיה ובסיפא דדגרינו, ולימדנו דהיתר הוא כיון דנכרשמו שופך, הא לאו הכי אף שינאו משם דרך ביב הו' אסור*, ולא כמ"ס בעיר שושן [סעיף י"ב] דשינה בלשוננו בזה: סעיף י"ג כס' סולם

קבוצן כו' בתוך חצר חבירו כו'. כן פירשו ג"כ (הר"ש) [הרשב"ם ג"ח ע"ב ד"ה סולם], והטור [סעיף כ'] הביאו. וכמד עליו ז"ל, ור"י פירש דכנ"ג אפילו קטן נמי יש לו חזקה, דכיון דעובר הוא על חצירו ודאי קפיד, אלא מיירי שסומכו בחצירו על כותל חבירו, וכיון שהוא קטן חצירו אין מקפיד עליו, ע"כ: [י' אינו יכול למנוע בו]. ואינו דומה לזו כל שהוא הג"ל ב"ח. עיין סימן זה דלמירין יכול למחות ואם לא מיחה החזק בו כו', דשם מוזק בראיה, משא"כ כאן דמדלל מקפיד אלא להעמדת סולם, שמע מינה דלאירי דלמיר מקפיד על הכניסה והיציאה בחצירו בלא העמדת סולם, וציונא ונכנס בלאו הכי אינו יכול לשמש ציונא אלא דרך רשות חבירו, ולא ישמר ממנו חצירו בפשמים, וחצירו יכול לנטול כל זמן שירצה, ועיין דרישה [סעיף כ"א]: סעיף י"ד יא) ואין כ"ל אחד יבוצ' להבדיר בו. כאן צריך להיות מקום הג"ה זו, ולא כספרים שנים דהעמידו מקומה בסוף הג"ה בסעיף י"ג, ע"ש וק"ל: סעיף ט"ו יא) [י"ב] ובחוקת סולם כו' עד ויש הו"קים בכ"ה חזקות אלו. עיין לקמן סימן קנ"ה סעיף ל"ה שהכריע מור"ם דענת הרמב"ם [המובא בציננים אות ט"ג] דלן צריך ג' שנים. ונראה דאומה הכרעה לאו הכרעה כללית היא, דא"כ קשה למה כמד זה כמה פעמים, בפלוגמא לעיל בסוף סימן קמ"ב גבי פחיתות חלון ובסימן זה סעיף ב' גבי זו ובסעיף (ז') [ו'] גבי מחילה, ובסעיף זה לענין חזקה סולם ואיך

ע"פ מהדורת
סניגסברג

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

בכת"י ומצא
ציון זה על
סעיף י"ח

ערך לחם

ויכבדו על הכותל, ודוקא במקום שנהגו שלא להקפיד. [ב"י חתומה ו' בשם הרשב"א בתשובה ח"א ס"י תתקל"א. ד"מ כ"י. (ל) כ"י שם הרשב"א שם. ד"מ

סעיף י"ג ש"יבות כו'. ואינו קבוע במספר. [ב"י שפ"ק ב' בשם ר"י ד"א ע"א מדפי הרי"ף] סעיף ט"ו בסופו. ובלבד שלא יסמוך על הקורה תורה

ביאור הגר"א

סעיף י"ג מב. וכל זמן שירצה. כפי פירושו [של הרמב"ם] כל הו' חזקה דיו וסולם וחלון הכל לנטות ממנו [ראה ס"ק א], וכמירון רבי ירמיה בר אבא [ג"ח ע"ב] לענין מרזב: מב. ואם קבעו. מוספתא בפרק בתרא ד"מ [פ"א ה"ח] לענין ד' אמות ע"ש: סעיף י"ד מה. כל שהו. ר"ל בין הורדי וכשורי, דלא פליגי [ו' ע"א] אלא בכותל חבירו, ומכ"ש בסעיף י"ח בשו"ע: מה. ראע"פ. כן משמע שם בגמ' כי כיו כו', ואי אחרת שאין יכול להכניס מאי פלגא דעמיה: מה. ואין. ר"ל א"ע שאלמר למעלה כל שהו ואפילו כשורי וכמה שירצה, מ"מ אין כו', ומכ"ש ב"מ קי"ו ב' סמחון שג"ב כו', ומכ"ש שם הרא"ש [פ"י ס"י ג'] בשם הרא"ש שג"ב לנטות מהמנהג, מההיא דהורדי:

סעיף ט"ו ד. שם [ברמב"ם פ"ה משכנים ה"ז]. וכתב הרב המגיד, מימרח שם [דף ו' ע"א] וכדן יוסף, או כלישנא בחרא דרב נחמן דלמר החזק להורדי לחזק לכשורי וכו', ופירושו בזה ונאחזק הסמוכין לה כדעת הגאונים וז"ל שכל אלו וציונא בזה שהן מחילות השעבודין, בשחיקה לבד די וצ"ל טענה ולא חזק ג' שנים. ודעת רבותינו שצריך טענה מכל או מחנה וסומק ג' שנים וכו', ולזה הסכימו קצת מן האחרונים ז"ל, עכ"ל, ומכ"ש הרמ"א בהגה.

באר היטב

סעיף י"ג מה. תשלט. כמד ב"ח, דלאירי כאן בחצר שאין בו בית דומיל דשדה ע"ש, ובמשנות רש"י ס"י ל"ח [קשי"כ]: